

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра фундаментальної та прикладної геології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

в.о. декана факультету геології,
географії, рекреації і туризму

Катерина КРАВЧЕНКО

« 28 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРОГНОЗУВАННЯ НАФТОГАЗОНОСНОСТІ НАДР

рівень вищої освіти	другий магістерський
галузь знань	Е. Природничі науки, математика та статистика
спеціальність	Е 4. Науки про Землю
освітня програма	Геологія нафти і газу
спеціалізація	
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	геології, географії, рекреації і туризму

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

“27” серпня 2025 року, протокол № 12

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Суярко В. Г., д. г.-м. н., професор кафедри фундаментальної та прикладної геології,

Програму схвалено на засіданні кафедри фундаментальної та прикладної геології

Протокол від “26” серпня 2025 року № 9

В. о. завідувача кафедри фундаментальної та прикладної геології

_____ Олена ХРІПКО
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми «Геологія нафти і газу»

Гарант освітньої-професійної програми «Геологія нафти і газу»

_____ Василь СУЯРКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від “27” серпня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____ Юлія ПРАСУЛ
(підпис)

Програма навчальної дисципліни «Прогнозування нафтогазоносності надр» складена відповідно другого рівня вищої освіти – магістра, спеціальності Е 4. Науки про Землю освітньо-професійної програми «Геологія нафти і газу».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування знань про принципи, підходи та організацію робіт з прогнозування нафтогазоносності надр, уміння прогнозувати поклади вуглеводнів на основі знання сучасних положень геологічних наук стосовно їх походження та процесів формування, шляхом комплексування різних методів і даних досліджень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування цілісного бачення закономірностей виникнення й просторового розподілу покладів нафти і газу;
- засвоєння теоретичних основ і принципів прогнозування нафтогазоносності осадових басейнів;
- вивчення критеріїв та показників оцінки перспектив нафтогазоносності територій;
- опанування методів басейнового аналізу та прогнозно-ресурсної оцінки;
- набуття навичок інтеграції геолого-геофізичних, геохімічних і петрофізичних даних;
- обґрунтування напрямів пошуково-розвідувальних робіт і буріння;
- оцінювання ресурсного потенціалу та визначення категорій ресурсів і запасів;
- застосування кількісних і ймовірнісних методів прогнозування та оцінки ризиків;
- формування здатності приймати професійні рішення щодо перспектив нафтогазоносності надр.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
102 год.	136 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

ЗК01. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми, у тому числі приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК05. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК05. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ.

СК06. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування нафтогазовидобувних територій, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

СК08. Уміння прогнозувати поклади вуглеводнів на основі знання сучасних положень геологічних наук стосовно їх походження та процесів формування, шляхом комплексування різних методів і даних досліджень; прогнозувати вплив нафтогазовидобутку на стан довкілля.

СК10. Здатність інноваційно мислити та приймати професійно обґрунтовані рішення щодо виявлення та оцінки перспектив освоєння нових джерел вуглеводневої сировини.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ПР02. Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в геології нафти і газу;

ПР04. Розробляти, керувати та управляти проектами пошуку та розвідки родовищ нафти і газу, робити геологічне обґрунтування проектів розробки родовищ вуглеводнів, у тому числі в частині забезпечення їх екологічної безпеки, оцінювати і забезпечувати якість робіт.

ПР06. Вміти здійснювати екологічну оцінку, аудит, ліцензування пошуково-розвідувальних робіт на вуглеводні та видобутку вуглеводнів, прогнозувати розвиток екологічних, технологічних, економічних та соціальних наслідків на окремих об'єктах нафтогазової галузі.

ПР07. Знати сучасні методи дослідження Землі та літосфери, вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності.

ПР08. Знати основні принципи управління проектних, пошуково-розвідувальних та видобувних підприємств нафтогазової галузі, їхньої організації, виробничої та організаційної структури управління.

ПР09. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту нафтогазовидобувних територій.

ПР10. Вирішувати практичні задачі нафтогазової геології (здійснювати регіональний та зональний прогноз нафтогазоносності; обґрунтовувати доцільність проведення пошуково-розвідувальних робіт на нафту і газ, обґрунтовувати оптимальні системи розміщення пошукових і розвідувальних свердловин на пастках різного типу; планувати та проводити геологічні, геохімічні, геофізичні, гідрогеологічні дослідження при проведенні пошуково-розвідувальних робіт на суші та в акваторії, при розробці нафтових і газових родовищ та оцінці впливу нафтогазовидобутку на довкілля; робити геологічне обґрунтування систем розробки родовищ нафти і газу, режимів розробки покладів вуглеводнів та методів підвищення продуктивності свердловин) з використанням теорій, принципів та методів геологічних наук

ПР12. Самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПР13. Оцінювати еколого-економічний вплив на довкілля при проведенні геологорозвідувальних та видобувних робіт на вуглеводні.

1.8. Пререквізити

Вивченню даної дисципліни передують такі дисципліни: Геологічні умови формування нафти і газу, Геохімія нафти і газу, Геолого-економічна оцінка родовищ нафти і газу, Геологічне моделювання родовищ нафти і газу.

Розділ 1. Основи прогнозування нафтогазоносності надр

Тема 1. Поняття про прогнозування нафтогазоносності надр.

Предмет та структура дисципліни. Історія розвитку та призначення прогнозування родовищ вуглеводнів. Наукові основи та основні принципи прогнозування родовищ нафти і газу, послідовність процесу. Значення прогнозування нафтогазових родовищ для економіки України.

Тема 2. Об'єкти прогнозування нафтогазоносності надр.

Геоструктурні та неструктурні об'єкти прогнозування. Впорядкованість об'єктів та критерії їх визначення.

Практична робота № 1. Виділення об'єктів прогнозування нафтогазоносності.

Тема 3. Критерії прогнозування нафтогазоносності надр. Структурно-тектонічні, літолого-фаціальні, геохімічні, гідрогеологічні, гідродинамічні, мікробіологічні, геотермічні критерії. Регіональні і локальні критерії. Природні нафтогазопрояви та їх дослідження.

Практична робота № 2. Визначення перспектив нафтогазоносності територій за критеріями.

Тема 4. Якісна оцінка перспектив нафтогазоносності.

Локальний, зональний та регіональний прогноз. Прогноз нафтогазоносності на великих глибинах.

Практична робота № 3. Знайомство з методикою виконання регіонального, зонального та локального прогнозування нафтогазоносності.

Тема 5. Ресурси нафти і газу. Кількісна оцінка нафтогазоносності надр.

Поняття про ресурси та запаси нафти і газу. Класифікація ресурсів нафти і газу. Методи кількісної оцінки ресурсів.

Практична робота № 4. Знайомство з методами підрахунку перспективних та прогнозних ресурсів нафти і газу

Розділ 2. Методи прогнозування нафтогазоносності надр. Перспективи нарощування ресурсів та запасів нафти і газу

Тема 1. Геологічні, геофізичні, геохімічні методи прогнозування родовищ нафти і газу. Вибір та обґрунтування методів прогнозування в залежності від рівнів прогнозування. Комплексне застосування методів.

Тема 2. Картування перспектив нафтогазоносності.

Карти перспектив нафтогазоносності: принципи укладання, зміст. Інші підсумкові документи за результатами прогнозування нафтогазоносності. Геологічне обґрунтування доцільності проведення наступних стадій пошуково-розвідувальних робіт на нафту і газ.

Практична робота № 5. Аналіз матеріалів з геологічної будови території та укладання карт перспектив нафтогазоносності. Обґрунтування доцільності подальшого проведення геолого-розвідувальних робіт на нафту і газ.

Тема 3. Геолого-економічна оцінка перспективних об'єктів. Підходи до визначення економічної ефективності інвестиційного проєкту геологічного вивчення перспективного об'єкту. Оцінка капіталовкладень, сумарного економічного ефекту. Оцінка економічних ризиків.

Практична робота № 6. Розрахунок показників економічної ефективності інвестицій

Тема 4. Оцінка прогнозних ресурсів вуглеводнів різних територій. Прогнозні та перспективні ресурси акваторій Чорного та Азовського морів. Особливості прогнозування скупчень вуглеводнів на великих глибинах. Оцінка ресурсів нетрадиційних родовищ вуглеводнів. Сланцева газонасність України. Метан вугільних пластів.

Тема 5. Екологічна безпека при проведенні геологічних робіт. Охорона праці та безпека життєдіяльності. Екологічна відповідальність – сучасна тенденція розвитку світової системи. Сталий розвиток та Глобальні цілі. Приклади їх впровадження у діяльність підприємств та організацій нафтогазової галузі. Законодавчі та нормативні документи, механізми забезпечення екологічної безпеки при плануванні та проведенні геологічних досліджень. Основні екологічні ризики. Охорона природного середовища та охорона надр

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лаборат.	інд. роб.	сам. роб.		лекції	практичні	лаборат.	інд. роб.	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи прогнозування нафтогазоносності надр												
Тема 1. Поняття про прогнозування нафтогазоносності надр	6	2				4	7	1				6
Тема 2. Об'єкти прогнозування нафтогазоносності надр	16	4	2			10	17,5	1	0,5			16
Тема 3. Критерії прогнозування нафтогазоносності надр	22	6	4			12	20	1	1			18
Тема 4. Якісна оцінка перспектив нафтогазоносності	16	4	2			10	16	1	1			14
Тема 5. Ресурси нафти і газу. Кількісна оцінка нафтогазоносності надр	16	4	2			10	15,5	1	0,5			14
Разом за розділом 1	76	20	10			46	76	5	3			68
Розділ 2. Методи прогнозування нафтогазоносності надр. Перспективи нарощування ресурсів та запасів нафти і газу												
Тема 1. Геологічні, геофізичні, геохімічні методи прогнозування родовищ нафти і газу	10	2				8	11	1				10
Тема 2. Картування перспектив нафтогазоносності	18	2	4			12	18	1	1			16
Тема 3. Геолого-економічна оцінка перспективних об'єктів	14	2	2			10	15	1				14
Тема 4. Оцінка прогнозних ресурсів вуглеводнів різних територій	14	4				10	13	1				12
Тема 5. Екологічна безпека при проведенні геологічних робіт. Охорона праці та безпека життєдіяльності	18	2				16	17	1				16
Разом за розділом 2	74	12	6			56	74	5	1			68
Усього годин	150	32	16			102	150	10	4			136

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна /заочна
1.	Виділення об'єктів прогнозування нафтогазоносності	2 / 0,5
2.	Визначення перспектив нафтогазоносності територій за критеріями	4 / 1

3.	Знайомство з методикою виконання регіонального, зонального та локального прогнозування нафтогазоносності надр	2 / 1 ⁷
4.	Знайомство з методами підрахунку перспективних та прогнозних ресурсів нафти і газу	2 / 0,5
5	Аналіз матеріалів з геологічної будови території та укладання карт перспектив нафтогазоносності. Обґрунтування доцільності подальшого проведення геолого-розвідувальних робіт на нафту і газ.	4 / 1
6.	Розрахунок показників економічної ефективності інвестицій	2 / -
Разом		16 / 4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи Робота з підручниками та додатковою літературою для повторення теоретичного матеріалу та самостійного здобуття нових знань за темами:	Кількість годин денна / заочна
Розділ 1. Основи прогнозування нафтогазоносності надр		
1.	Тема 1. Поняття про прогнозування нафтогазоносності надр	4 / 6
2.	Тема 2. Об'єкти прогнозування нафтогазоносності надр. Підготовка до практичного заняття № 1	10 / 16
3.	Тема 3. Критерії прогнозування нафтогазоносності надр. Підготовка до практичного заняття № 2	12 / 18
4.	Тема 4. Якісна оцінка перспектив нафтогазоносності. Підготовка до практичного заняття № 3.	10 / 14
5.	Тема 5. Ресурси нафти і газу. Кількісна оцінка нафтогазоносності надр. Підготовка до практичного заняття № 4.	10 / 14
Розділ 2. Методи прогнозування нафтогазоносності надр. Перспективи нарощування ресурсів та запасів нафти і газу		
6.	Тема 1. Геологічні, геофізичні, геохімічні методи прогнозування родовищ нафти і газу.	8 / 10
7.	Тема 2. Картування перспектив нафтогазоносності. Підготовка до практичного заняття № 5.	12 / 16
8.	Тема 3. Геолого-економічна оцінка перспективних об'єктів. Підготовка до практичного заняття № 6	10 / 14
9.	Тема 4. Оцінка прогнозних ресурсів вуглеводнів різних територій	10 / 12
10.	Тема 5. Екологічна безпека при проведенні геологічних робіт. Охорона праці та безпека життєдіяльності	12 / 12
11.	Підготовка до екзамену	4 / 4
Разом		102 / 136

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється із застосуванням традиційних, інтерактивних та дистанційних методів навчання з використанням системи управління навчанням Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Передбачено проведення лекцій, практичних занять, консультацій та організацію самостійної роботи студентів.

Застосовуються пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, дослідницький та проблемний методи навчання.

Інтерактивні методи включають дискусії, аналіз виробничих ситуацій (case-study),

роботу в малих групах.

У системі Moodle забезпечується розміщення електронних навчальних матеріалів, виконання практичних завдань, проходження онлайн-тестування з автоматизованою перевіркою результатів.

8.Методи контролю

Контроль результатів навчання здійснюється відповідно до вимог освітньої програми та включає поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль передбачає усне опитування, перевірку виконання практичних робіт, оцінювання активності на заняттях.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту (в системі Moodle).

Студент допускається до екзамену, якщо набрав не менш ніж 25 балів за підсумками поточного контролю.

9.Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
Практичні роботи											
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр 8	20	60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5				

Пр 1, Пр 2... – практичні заняття

Критерії оцінювання

Усний поточний контроль знань здійснюється наприкінці вивчення кожної теми на лекційному занятті. Усне опитування перевіряє розуміння теоретичного матеріалу та вміння застосовувати його для пояснення практичних ситуацій. Загальна максимальна кількість балів 10 (до 1 балу за правильну відповідь та обґрунтований висновок).

Практичні роботи: по 5 балів за виконання кожної практичної роботи. Оцінюються: виконана практична робота (правильність виконання текстового опису, правильність та якість оформлення схем, графіків, карт та розрахунків (за наявності), наявність висновків – до 2 балів; захист практичної роботи на практичному занятті – до 2 балів; своєчасність виконання роботи – 1 бал.

Контрольна робота: до 20 балів. Завдання містить чотири запитання з відкритою відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів: 5 балів – відповідь повна, правильна, логічна, містить приклади та обґрунтовані висновки; 4 бали – відповідь правильна, недостатньо повна, логічна але недостатньо обґрунтована, містить висновки; 3 бали – відповідь з незначними помилками, неповна, висновки недостатньо обґрунтовані, 2 бали – відповідь містить суттєві помилки принципового характеру, суттєво неповна, не містить прикладів та висновків; 1 бал – відповідь демонструє суттєві пробіли у знаннях, студент не вміє використати теоретичні знання для обґрунтування своєї позиції, не вміє формулювати логічні висновки; 0 балів – відповідь відсутня або дана з порушеннями академічної доброчесності.

Допуск до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач повинен набрати не менше 25 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

Підсумковий контроль (40 балів): екзамен у письмовій формі. Екзаменаційне завдання містить 3 запитання (15 балів перші два запитання та 10 балів за третє питання) за кожну правильну відповідь (максимальну кількість балів можна отримати за умови повної, правильної, логічно викладеної та обґрунтованої відповіді на запитання з прикладами. Якщо вимагається при написанні відповіді навести схематичний малюнок чи карту або представити логічно побудовану схему, то це є необхідним).

Усі види поточного та підсумкового контролю (усний контроль, виконання і захист практичних робіт, контрольна робота, екзамен) реалізуються в електронному освітньому середовищі закладу вищої освіти на платформі Moodle з фіксацією результатів оцінювання в електронному журналі курсу.

Робочою програмою дисципліни передбачено врахування **результатів неформальної освіти** студентів (онлайн-курси, семінари, наукові заходи тощо) як складової освітнього процесу. Отримані компетентності можуть бути зараховані у межах поточного та підсумкового контролю відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Освітні платформи для неформальної освіти наведені в розділі 12. Освітні платформи для неформальної освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10.Рекомендована література Основна література

1. Суярко В. Г. Прогнозування, пошук та розвідка родовищ вуглеводнів. Харків: Фоліо, 2015. 413 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/items/a82b8326-70c8-49bc-b0a0-a4599ad553c1>
2. Маєвський Б. Й, Лозинський О. Є., Гладун В. В., Чепіль П. М. Прогнозування, пошуки та розвідка нафтових і газових родовищ: підручник для ВНЗ. Київ: Наук. думка, 2004. 448 с.
3. Височанський І. В. Наукові засади пошуків несклепінних пасток вуглеводнів у Дніпровсько- Донецькому авлакогені. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 236 с.
4. Суярко, В. Г., Загнітко, В. М., Лисиченко, Г. В. Структурно-геохімічне прогнозування скупчень вуглеводнів (на прикладі Західно-Донецького грабену): монографія. Київ: ІГНС НАН та МНС України. 2010. 82 с.

Допоміжна література

1. Атлас родовищ нафти і газу України. В 6-и томах / за заг. ред. М. М. Іванюти та ін. Львів, 1998.
2. Барташук О. В. Еволюція геодинамічних умов нафтогазоносності земної кори Дніпровсько- Донецького палеорифту. *Тектоніка і стратиграфія*. 2017. Вип. 44. С. 44-56.
3. Барташук О. В., Височанський І. В., Репринцев В. І, Здоровенко М. М. Прогнозування нової зони нафтогазонакопичення в південній крайовій частині Дніпровсько-Донецької западини. *Геолог України*. 2013. № 2. С. 15-20.
4. Євдошук М. І., Ставицький Е.А., Шморг Я.С. Науково-тематичні дослідження генераційного потенціалу – основа для пошуку альтернативних джерел вуглеводнів. *Мінеральні ресурси України*. 2012. №2. С. 11-12.
5. Маєвський Б. Й., Дубей Н. В., Здерка Т. В., Лозинський О. Є., Михайлов І. Р. Прогнозування нафтогазоносності надр: Лабораторний практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2021. 57 с.
6. Бенько В. М., Маєвський Б. Й., Лагутін А. А., Хомин В. Р. Особливості геологічної будови і перспективи нафтогазоносності глибокостанурених горизонтів Дніпровсько-Донецької западини: монографія, Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 208 с.
7. Павлюк О. Особливості геологічної будови та формування покладів газу в Зовнішній зоні Передкарпатського прогину // *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2009. № 3-4. С. 31-43.
8. Суярко В. Г., Іщенко Л. В., Єрофєєв А. М., Сухов В. В., Шморг Ю. С. Важкі метали в

нафтах і формування бітумно-гідротермальних асоціацій у породах Дніпровсько-Донецького палеорифту. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія». 2020. № 52. С. 93-102. DOI: <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2020-52-07>

9. Суярко В., Лисиченко Г., Загнітко В. Про структурно-геохімічні критерії прогнозування скупчень вуглеводнів. *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2017. № 1-2. 173 с. http://nbuv.gov.ua/UJRN/giggk_2017_1-2_95

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Сайт Державної служби геології та надр України. <https://www.geo.gov.ua/npac/>
2. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія». <https://periodicals.karazin.ua/geoeco/>
3. Суярко, В.Г., Сердюкова, О.О., Сухов, В.В. Загальна та нафтогазова геологія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 212 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/14279>

12. Освітні платформи для неформальної освіти

Міжнародні платформи:

Coursera веб-сайт. URL: <https://www.coursera.org/>: містить широкий спектр курсів від провідних університетів, включаючи геологію.

edX веб-сайт. URL: <https://www.edx.org/>: платформа, що пропонує курси з геології та суміжних дисциплін.

UDEMY веб-сайт. URL: (<https://www.udemy.com/>): містить багато практичних курсів з геології, в тому числі специфічні для нафтогазової галузі.

Українські платформи:

Prometheus веб-сайт. URL: <https://prometheus.org.ua/>: один з найвідоміших провайдерів неформальної освіти в Україні, де можна знайти курси з різних сфер.

Освіта веб-сайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>: державна платформа, що об'єднує освітні курси, у тому числі з геології.

Mooc4UA веб-сайт. URL: <https://mooc4ua.online/>: платформа, що допомагає знайти та отримати доступ до онлайн-курсів українською та іншими мовами.